

1956-os Poznańi Június

A Miskolci Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat és a miskolci lengyelség tagjai, 2022. június 28-án megemlékezést tartottak az 1956-os Poznańi Június (munkásfelkelés) valamint Roman "Romek" Strzałkowski halálának évfordulója alkalmából.

A megemlékezésen Miskolc MJV Önkormányzata nevében részt vett **dr. Ignác Dávid** jegyző úr.

Szabó Mónika elnök rövid beszédében, felidézte többek között az 1956-os események kiváltó okait, valamint a Romek emlékmű felállításának körülményeit.

A beszédek után a MLNÖ nevében **Szabó Mónika, Balogné Szabó Iлона és Bárkányi Péter** testületi tagok, Miskolc MJV Önkormányzata nevében **dr. Ignác Dávid** jegyző úr helyezték el a megemlékezés koszorúit.

Grebely József, a Miskolci Bartók Béla Zene- és Táncművészeti Szakgimnázium tanulója hegedűjátékával tette emlékezetessé a rendezvényünket, akinek ezúton is megköszönjük közreműködését.

Történelmi áttekintés:

65 évvel ezelőtt, Lengyelországban a folyamatosan csökkenő életszínvonal, a mind kevesebb bérek, a romló munkakörülmények hatása és az élelmiszerek valamint használati cikkek hiánya nyomán egyre nagyobb elégedetlenség alakult ki a lakosság körében.

1956. június 28-án reggel fél hétkor a poznańi Sztálin Fémművekben (korábban Cegielski Fémművek) legnagyobb szirénája megszólalt, jelt adva ezzel a munkásoknak a sztrájk megkezdésére. A dolgozókhöz hamarosan más gyárak dolgozói valamint diákok is csatlakoztak, kenyeret és szabadságot követelve.

A néphadsereg különítményeket küldött, hogy megvédjék a kormányzati épületeket, a katonák közül azonban sokan áálltak a tüntetők oldalára.

Nem sokkal később szovjet tisztek vették át a parancsnokságot és a mintegy 10 ezer katona, körbezárta a várost. Június 29-én a poznańi üzemek többségében nem vették fel a munkát, ennek hatására a hatalom úgy döntött, hogy a munkások lázadását a hadsereg bevetésével fojtják el. A lázadás résztvevőit szinte azonnal elérte a megtorlás. Az első letartóztatásokat már a tiltakozások elfojtása közben végrehajtották. Ezt követően, június 28-ról 29-re virradó éjjel tömeges letartóztatások történtek, s az akciót még heteken keresztül folytatták.

A halálos áldozatok száma 57 és 100 fő közé volt tehető, közöttük a tiltakozás leverésének arcává vált 13 éves Roman "Romek" Strzałkowski.

Romek 1943. március 20-án született Varsóban. A poznańi felkelés idején 13 éves volt és a karhatalom tüzeiben vesztette életét, amikor azok a fegyvertelen tömegre lőttek.

A felújított Romek emlékmű ünnepélyes keretek között történt átadására 2011-ben került sor.

A tervezés és a kivitelezés Máger Ágnes képzőművész és Gyöngyösi László műkőkészítő mester felajánlásának köszönhető.

Írta: Szabó Mónika

Fényképek: Tóth Péter

